U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **A. M.**, zastoupen Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2017, č. j. OAM-965/ZA-ZA11-ZA18-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 58 Az 4/2017 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Dne 10. 11. 2016 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný tuto žádost posoudil a dospěl k závěru, že žalobce jako v podstatě jediný důvod uvádí obavu z povinnosti nástupu do ukrajinské armády a případného trestu za nenastoupení. Žalovaný tento důvod neshledal azylově relevantním a opakovanou žádost posoudil jako nepřípustnou podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona č. 328/1999 Sb., o azylu. Podle § 25 písm. e) zákona o azylu řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“). Opakovaná žádost obsahovala nové skutečnosti, které představují důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Po odjezdu celé rodiny na území České

republiky se v obci D., kde stěžovatel do té doby s rodinou bydlel, stupňuje snaha tamních vojenských správních orgánů a starosty, aby stěžovatel nastoupil do služby v ukrajinské armádě a aby se zapojil do bojů ve východní části Ukrajiny. K tomu se přidávají výhrůžky a očerňování žalobce a jeho rodiny ze strany místních obyvatel včetně kněze místního křesťanského sboru za to, že stěžovatel odmítl pokračovat v krocích směřujících k odvodu do služby v armádě. Tato obava o život a zdraví vlastní (i celé rodiny) vyústila v psychické potíže nezletilé dcery. V důsledku probíhajícího vnitrostátního dlouhodobého ozbrojeného konfliktu má stěžovatel obavy o svůj život a zdraví v důsledku nenastoupení na povinnou vojenskou službu a v důsledku předchozího členství stěžovatele (i jeho manželky) v politické straně svrženého prezidenta Viktora Janukovyče (Strany regionů). Pokud by stěžovatel v ukrajinské armádě sloužil, vynucování takové činnosti by nebylo v souladu s mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany lidských práv. Správní orgány tyto nové skutečnosti dostatečně nezohlednily a krajský soud, namísto zrušení rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a nedostatečné odůvodnění, toto odůvodnění dotvářel. Konkrétnější vhled do individuálních problémů, kterým čelí stěžovatel a jeho rodina na Ukrajině, mohla vnést navržená svědkyně v průběhu řízení před správním soudem, jejíž výslech však byl shledán nadbytečným. Odůvodnění napadeného rozhodnutí (jakož i rozsudku) je příliš formální, strohé a bez dostatečné individualizace na konkrétní případ. Žalovaný i správní soud vedly řízení o mezinárodní ochraně žalobce a jeho manželky a nezletilé dcery odděleně a významně tím oslabily procesní práva všech účastníků řízení.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti setrval na své dosavadní argumentaci, navrhl její odmítnutí pro nepřijatelnost a nepřiznání odkladného účinku.

[6] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle zde citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] Stěžovatel k důvodům zakládajícím přijatelnost kasační stížnosti uvedl, že došlo k procesnímu pochybení spočívajícím ve vedení samostatných řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu a o žádostech jeho manželky a dcery. Dále poukazoval na pochybení spočívající v nevyhovění jeho důkazním návrhům před krajským soudem.

[8] K otázce vzájemné provázanosti důvodů samostatných žádostí manželů a jejich nezletilé dcery (resp. členů rodiny) o udělení mezinárodní ochrany se kasační soud vyjádřil například ve svém rozsudku ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014 – 44, v němž uvedl, že „[u]*stanovení § 12, příp. § 14a zákona o azylu se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého žadatele. Každá žádost o udělení mezinárodní ochrany, a tedy i žádost rodinného příslušníka, musí být posouzena vždy individuálně, přičemž každý z rodinných příslušníků může tvrdit, a také i případně mít jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany.*“ Podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany se posuzují jednotlivé žádosti individuálně. Podle § 3 odst. 5 azylového zákona vede žalovaný společné řízení o udělení mezinárodní ochrany nezletilého dítěte a jednoho z rodičů. Kasačnímu soudu je přitom z úřední činnosti známo, že tak žalovaný učinil v případě manželky stěžovatele a jejich dcery (sp. zn. 2 Azs 363/2017).

[9] K opakovaným žádostem o udělení mezinárodní ochrany rozšířený senát ve svém rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, č. 933/2006 Sb. NSS, konstatoval, že „[s]*právní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví*“. V případě přezkumu rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona o azylu ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona se tudíž krajský soud zaměřuje na revizi úvahy žalovaného, zda skutečně opakovaná žádost o mezinárodní ochranu neobsahovala nové skutečnosti, které žadatel bez svého zavinění nemohl uplatnit již v žádosti předchozí a které svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost přijatelnou ani na základě námitky hrubé procesní vady v řízení před krajským soudem spočívající v neprovedení důkazu výslechem navržené osoby. Krajský soud jednak neprovedení tohoto důkazu dostatečně odůvodnil, s ohledem na závěry výše citované judikatury by navíc ani provedení důkazu nemohlo nic změnit na nedůvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu.

[11] Nad rámec rozhodovacích důvodů kasační soud uvádí, že podstatou stěžovatelem uvedených důvodů svědčících pro udělení mezinárodní ochrany byla *de facto* pouze branná povinnost v zemi jeho původu. Kasační soud však v rámci své ustálené rozhodovací praxe vychází z premisy, že branná povinnost je sama o sobě zcela legitimní požadavkem státu

kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34). Již z tohoto důvodu nemůže odmítání nástupu vojenské služby samo o sobě představovat důvod pro udělení azylu, a to zejména není-li spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženským vyznáním. Současně se nejedná ani o takovou skutečnost, která by mohla představovat vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, a hrozba odvodu do armády spojená s povinností zapojit se do válečného konfliktu proto nepředstavuje ani důvod pro udělení doplňkové ochrany. Tyto závěry soud setrvale zaujímá i ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině (viz např. v usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, či ze dne 25. 5. 2015, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32).

[12] Rovněž k otázce aktuální bezpečnostní situace na Ukrajině se Nejvyšší správní soud v obecné rovině vyjadřoval již mnohokrát. Lze odkázat například na usnesení ze dne 18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 - 25, ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, či ze dne 14. 5. 2015, č. j. 9 Azs 36/2015 - 36. V usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, pak uvedl: *„(n)a Ukrajině (...) probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* Nejedná se tedy o konflikt totální, jak se stěžovatelka domnívá. K námitce nátlaku ze strany místních obyvatel se vztahuje judikatura Nejvyššího správního soudu, podle níž u nestátních subjektů, jakožto původců pronásledování, musí k podmínce samotného pronásledování přistoupit také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (v této věci lze odkázat například na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41 nebo na rozsudek ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68). K reálné možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů na Ukrajině vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, a dále v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 – 36*).*

[13] Všechny stěžovatelem namítané otázky již byly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to bezrozporně. Soud neshledal důvod pro judikaturní odklon ani žádné zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu či aplikaci hmotného nebo procesního práva. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a není tedy důvod pro její přijetí k věcnému projednání.

[14] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost stěžovatele odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť posoudil otázku přijatelnosti neprodleně poté, co provedl zákonem předepsané přípravné úkony.

[16] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu